

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΝΤΕ ΝΤΕΜΠΟΡ

ΑΡΕΤΟΦΙΛΗ

“Ένα περίπου αιώνα πρό Χριστού, στην Κυρήνη, τη μαγευτική αυτή πόλη της Λυβίας, που την έχτισε ο Άπολλων, δινόνας της τ’ όνομα μιά άγαπημένης του νόμφης, ήταν βασιλιάς ο σκληρόκαρδος τύραννος Νικοκράτης.

“Απ’ όλες τις όμορφες γυναίκες που ζούσανε στο βασίλειό του, όμορφότερη ήταν η Άρετοφίλη, σύζυγος του αλκίμου φαίδιμου. Μετά κάταύραυρα καλλία της, με τὰ

κατακόκκινα χείλη της, με τὰ όύρα μάτια της, με τὸ ήγεμονικό παρτάσμα της, ή Άρετοφίλη μπορούσε νά θεωρηθή θεά. Κανείς άνδρας δέν έμεινε άσυκίνητος μπρός στην καλλονή της. Καί αυτός άκόμα ὁ βασιλεύς, από την πρώτη στιγμή που την είδε, λησμονήσε όλες τις άλλες γυναίκες του γιά νά συγκεντρώσει μονάχα σ’ αυτή τη λαχτάρα της καρδιάς του.

“Όταν όμως, έξομολογήθηκε, μιά μέρα, τόν έρωτά του στην Άρετοφίλη, άκουσε με κατάπληξη, τήν ώραία αυτή γυναίκα νά του λέη ότι ήθελε νά μείνη πιστή τόν άνδρα της.

—Μου έκανε μεγάλη τιμή, βασιλιά μου, που πρόσεξες την ταπεινή όμορφιά μου! άποκρίθηκε ή Άρετοφίλη, με χαμηλή μιά σταθερή φωνή. “Όστόσο, άγαπώ τόν άνδρα μου τὸ Φαίδιμο, καί μου είνε άδύνατον νά προσφέρω σ’ έναν άλλο τὰ χάδια μου καί τὰ φιλά μου.

Στην άρχή, ὁ Νικοκράτης δέν ήθελε νά πιστέψη σ’ αυτά του. Δέν μπορούσε νά πιστέψη ότι ήταν δυνατόν νά θρεθί μιά γυναίκα, μιά όηκόος του, ν’ άντισταθή σ’ ένα έπιθυμία του, που δέν διέφερε διόλου από διαταγή... Τού κάκου όμως ὁ Νικοκράτης παρακάλεσε την Άρετοφίλη νά τόν λυπηθί, τού κάκου της είπε ότι ήταν πρόθυμος νά την κάνει άκόμα καί βασιλίσα. άν του τὸ ζήτοσε. Η σύζυγος τού Φαίδιμου έμεινε άκλόνητη στην άπόφασι της.

—Άγαπώ τόν άνδρα μου! ήταν ή στερεότυπη άπάντησι της σ’ όλα τὰ δάκρυα καί τις ίκεσίες του Νικοκράτους.

Η σύζυγική όμως άφοσίωσι της Άρετοφίλης, άντι νά συγκινήσει τὸ βασιλιά, καί νά τόν κάνει νά σεασθή τη γυναίκα αυτή, τόν μετέβαλε άπεναντίας σέ θηριο άνήμερο.

“Ο Νικοκράτης δέν έκλεισε μάτι κείνη τη νύχτα. Σημερώθηκε φωνάζοντας με λαχτάρα τ’ όνομα της Άρετοφίλης καί άπειλάνας τὸ σύζυγό της. Καί σέ στιγμές παροξυσμού της άπειλοσίας του, άποφάσισε νά σκοτώσει τὸ Φαίδιμο, νά τόν εξαφανίσει από τη μέση, άφού αυτός ήταν τὸ μοναδικό εμπόδιο γιά την πραγματοποίησι της έρωτικής του εϋτυχίας. Καί, κατά τὰ χαράματα, φώναξε έναν αξιωματικό του καί τὸν έδωσε χαμηλόφωνα μιά διαταγή. “Υστερ’ από λίγο, ὁ αξιωματικός αυτός πήγε σὸ σπίτι τού Φαίδιμου, άκολουθούμενος από δύο στρατιώτες του. Ζήτησε νά δη τόν αλκίμο—καί μόλις θρέθηκε μπροστά του, στόν κοιτώνα του, έβυθισε τὸ μαχαίρι του στην καρδιά του, ξεπλώνοντας τον νεκρό!

Η Άρετοφίλη παρακλόνησε την τραγική αυτή σκηνή, άλαλη καί μαρμαρωμένη από τόν τρόμο καί την κατάπληξη.

Καί μονάχα όταν έφυγε ὁ αξιωματικός, έπεσε κλαίγοντας πάνω σὸ πτώμα τού άγαπημένου της άνδρός... Καί ενώ τὸ σκούπιε τὰ αίματα με τὰ μακρὰ μαλλιά της, έκανε όρκο στόις σπούς τού “Όλύμπου νά μη ήουσάκη, άν δέν έκδικηθί τόν θάνατο τού Φαίδιμου, άν δέν τιμωρηθί σκληρά τόν Νικοκράτη γιά τὸ κακό που της έκανε.

Πέρασαν λίγες μέρες. Η Άρετοφίλη, κλεισμένη σὸ δωμάτιό της, δέν έπαψε σ’ όλο αυτό τὸ διάστημα νά κλαίη, σκεπασμένη από πάνω ως κάτω μ’ ένα μαύρο πέπλο...

“Ένα πρωί, την ειδοποίησαν από τ’ άνάκτορα ότι ὁ βασιλεύς ήθελε νά την δη. Η Άρετοφίλη σέφθηκε στην άρχή νά μην ήπακούσει τὸν διαταγή αυτή. Ουμνήθηκε όμως τόν όρκο που είχε κάνει καί άποφάσισε νά παρουσιάσει σὸ Νικοκράτη—καί νά περιμένη την κατάλληλη εύκαιρία γιά νά πάρη πίσω τὸ αίμα τού άνδρός της.

—Σέ συγχωρώ έπειδή άντιστάθηκες την πρώτη φορά στην έρωτική έπιθυμία μου! της είπε ὁ βασιλεύς, όταν εκείνη παρουσιάστηκε μπροστά του. Τώρα όμως που ξεφανίστηκε τὸ εμπόδιο που μάς χώριζε, τώρα που είσαι χήρα καί έλεύθερη, θά σου κάνω την τιμή νά σ’ άνεβάσω-

δίπλα μου, σὸ θρόνο... “Υστερ’ από δύο μέρες, θά γίνουν οί γάμοι μας, με πομπή καί μεγαλοπρέπεια... Μη μου πής καί αυτή τη φορά όχι, γιατί!

“Ο Νικοκράτης δέν άποτελείωσε τη φράσι του. Από την άγρια όμως ματιά που έβριζε στην Άρετοφίλη, ή άτυχη γυναίκα κατάλαθε πώς ὁ βασιλεύς δέν θά δίταζε διόλου νά την στείλη νά συναντήση τόν άνδρα της στόν “Αθή. “Ο θάνατος ώστόσο δέν τρούαξε την Άρετοφίλη. Μά ή νεαρά γυναίκα ήθελε νά ζήση γιά νά έκδικηθί τόν Νικοκράτη... Καί μ’ αυτή τη σκέψη, έσκυψε τὸ κεφάλι της καί άποκρίθηκε σὸ Νικοκράτη πώς θά ήταν πολύ άχάρητη άν περιφρονούσε την τιμητική πρότασι που της έκανε ὁ κύριος της καί βασιλεύς της.

“Υστερ’ από δύο μέρες, γινόντουσαν με άπάντατη μεγαλοπρέπεια οί γάμοι τού βασιλέως της Κυρηναϊκής με την ώραία Άρετοφίλη.

“Όλοι οί όηήκοοι της άναγνώριζαν μπροστά της καί έκαιγαν άρώματα μπρός στην όμορφιά της. “Αμέτρητες σκλάβες την κύταζαν σὸ μάτια, έτοιμες νά έκτελέσουν καί την παραμικρή έπιθυμία της. Η Άρετοφίλη είχε πείσ όση χρυσόφι της χρειάζτανε γιά νά ικανοποίησι κάθε ιδιοτροπία της. “Όστόσο, δέν ήταν εϋτυχισμένη. Καί μιά έγνοια μονάχα την κατείχε: πώς νά έκδικηθί τόν μοιητὸ σύζυγό της, τόν άνθρωπο που τής σκότωσε τόν άγαπημένο της Φαίδιμο...

Μιά μέρα, την παραμονή της άναχωρήσεως τού Νικοκράτους γιά την “Αθήνα, με την όποία έπρόκειτο νά κλείσι μιά συμμαχία, έφτασε στην Κυρήνη ὁ στρατηγός Λεάνδρος, ὁ μικρότερος άδελφός τού βασιλέως. “Ο Νικοκράτης άγαπούσε τὸ Λεάνδρο σάν πατέρα. Δέν μπορούσε νά τὸν άρηθί την παραμικρή χάρι καί ήταν έτοιμος νά κάνει κάθε θυσία γι’ αυτόν.

—Σέ καλή ώρα ήρθες, άγαπητέ μου αδελφέ! είπε σὸ Λεάνδρο. Θά λείψω γιά λίγες μέρες στην “Αθήνα. Σὸ τὸ διάστημα αυτό, θά κρατήσης έσύ συντροφιά της γυναίκας μου, γιά νά μη στενοχωρηθί μόνη της...

Καί ὁ Νικοκράτης έφυγε, ήσυχος έπειδή είχε έμπιστευθί τη γυναίκα του σέ καλά χέρια.

Η όμορφιά της Άρετοφίλης όμως άναψε μεγάλη φωτιά στην καρδιά τού Λεάνδρου. “Ο νεαρός στρατηγός πάλαψε πολύ με τόν έαυτό του γιά νά πνίξει μέσα του τὸ έρωτικό αυτό αίσημα, που τὸ θεωρούσε άνίερο καί έγκληματικό, άφού ή Άρετοφίλη ήταν γυναίκα τού μεγαλύτερου άδελφού του καί βασιλιά του... Μά θηήκε νικημένος στόν άγώνα αυτόν... Κ’ ένα θράδυ, έξομολογήθηκε ξεφανικά στην Άρετοφίλη τόν παράφορο έρωτά του.

Μιά τρομερή σκέψη πέρασε τότε από τὸ νοῦ της Άρετοφίλης. Της παρουσιαότανε έπιτέλους ή εύκαιρία που περιμένα τόσο καιρό γιά νά έκδικηθί τόν Νικοκράτη... Καί, άφού κατέστρωσε μέσα σέ λίγα δευτερόλεπτα τὸ σχέδιό της, έδωσε σὸν πρόσωπό της έκφρασι περιλυτή καί έξιστόρηση σὸ Λεάνδρο τὸ κακό που της είχε κάνει ὁ άδελφός του. “Ο Λεάνδρος, ὁ όποιος άγνοούσε την ιστορία αυτή, γιατί έλειπε τότε σέ μιά μακρινή έκστρατεία, έμεινε κατάπληκτος όταν πληροφορήθηκε την κακή πράξι τού Νικοκράτους—καί προσπάθησε νά παρηγορήση την Άρετοφίλη.

—“Ο πόνος μου δέν θρίσκει παρηγορία με τὰ μάτια λόγια! άποκρίθηκε ή Άρετοφίλη. Μισά θανάσιμα τόν βασιλέα καί δέν θά ήουσάσω άν δέν τόν δω νεκρό μπροστά μου...

Θά γίνω δική σου, Λεάνδρε,—έξακολούθησε ή Άρετοφίλη, πιάνοντας τὸ κεφάλι τού στρατηγού με τὰ δύο της χέρια καί κυττάζοντας τον κατάντια, σάν νάθελε νά τόν ήνωτάσει,—θά γίνω δική σου, άν σκοτώσης τόν Νικοκράτη!...

—Συλλογιστηκες καλά τί μου ζητάς, Άρετοφίλη!... φώναξε ὁ Λεάνδρος, με μάτια όρθάνοιχτα από φρίκη.

—Σκέψου καί άποφάσισε! τὸν άπάντησε ή βασιλίσα.

“Ο Λεάνδρος πέρασε μιά νύχτα άπεργραφής άγωνίας. Μά ή άγάπη του γιά την Άρετοφίλη ήταν τόσο μεγάλη, ώστε άποφάσισε νά κάνει τὸ έγκλημα που τὸν ζήτοσε ή βασιλίσα, ως ά μοιήθι γιά τὰ φιλά της...

Κ’ ένα θράδυ—τρεις μέρες μετά την έπιστροφή τού Νικοκράτους από την “Αθήνα,—ὁ Λεάνδρος μπήκε στόν κοιτώνα τού άδελφού του, μαζύ με την Άρετοφίλη, ή όποία ήθελε ν’ απολάουσι τὸ θέαμα της άγωνίας τού βασιλέως... “Ο Νικοκράτης, όταν είδε τόν Λεάνδρο νά τόν πλησιάζη κρατώντας ένα μαχαίρι σὸ χέρι, όταν αντίκρουσε τὰ χέλιαμα της Άρετοφίλης, κατάλαθε τί θά γινότανε... Καί ὁ πόνος που δοκίμασε θλέ-

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Άλλη φορά παληόπαιδο με μέ να μη τ' άχης,
τρέχα και όλους πείραζε που έχουνε άδεια,
έγω σκοτούρες δυνατές έχω εις τό κεφάλι
μ' αυτή που ή Μαίρα ή κακή μου εύρηκε δουλεία.

ΣΕ ΜΙΑ ΓΕΙΤΟΝΟΠΟΥΛΑ

Περνώ και με τρελλαινούν τα ναζάκια σου τα πονηρά.
Περνώ και δέν χορταίνω τά ματάκια σου τα φλογερά.
Και δέν μπορώ να σέ ξεχάσω, γειτονοπούλα μου τρελλή...

ΣΕ ΜΙΑ ΠΟΛΥ ΜΟΝΤΕΡΝΑ

Κυρία μου, στιγμή δέν με άφινεις
και θέλεις κάθε θράδι και χορό,
μά θεσάϊωσου πώς δέν έχω και καιρό
κι' άκου κι' αυτό και μόνη σου θα κρίνει:

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΟΥ

Άρρωστημένη έγερνε
προχθές στην άγκαλιά
(μου),
-Πεθαίνω-μούλεγε-θωρώ
τόν άγγελον σιά μου!...

ποντας τον άγαπημένο του άδελφο να τον πλησιάσει για
να τον σκοτώσει, ήταν τόσο μεγάλος, ώστε δέν βρήκε τη
δύναμη να κάνει την παραμικρή κίνηση για ν' άμυνθη...

-Σ' έκδικήθηκα, Φαίδιμ! ούβρησαι τότε ή Άρετοφι-
λη, τρέμοντας από άγρια χαρά.

-Πάμε να φύγουμε! τραύλισε ο Λεάνδρος, σκεπάζοντας τα
μάτια του με τό ένα χέρι του για να μη βλέπει τό πτώμα του
άδελφου του. Έγινε για σένα άδελφοκτόνος... Πάμε να κρυ-
φτούμε κάπου, μακριά από τόν κόσμο, για να με κάνης να
λησμονήσω μες στην άγκαλιά σου ότι έθαψα τά χέρια μου με
τό αίμα του άδελφού μου!...

-Μά, φαντάστηκες ότι σ' αγαπούσα πραγματικά; του φώνα-
ξε τότε ή Άρετοφιλη. Σε μισώ κ' εόνας, όπως τόν Νικοκράτη,
όπως όλους τους άνδρες!... Σ' έθλαα, όμως, να σκοτώσης τόν
άδελφού σου για να τόν κάνω να ύποφερη δίπλα, έπειδη θα
πέθανε από τό δικό σου χέρι, για να γίνη τελειότερη ή έκδι-
κησί μου!...

Ο Λεάνδρος τήν κύτταξε άλαλος, μη πιστεύοντας σ' α-
υτή του.

Μά όταν άντίκρουσε τήν κρύα και έχθρική λάμψη τών ματιών
της Άρετοφίλης, κατάλαβε ότι δέν έπρεπε πειά να έλπιζη τί-
ποτα.

Και σηκώνοντας τό μαχαίρι του, άχνιστό από τό αίμα του
άδελφού του, τό ύθισσε στό στήθη του...

-Συγχώρεσέ με, Νικοκράτη! ψιθύρισε. Τήν αγαπούσα πολύ!
Κ' έπεσε νεκρός, δίπλα στό πτώμα του άδελφού του!...

Η Άρετοφιλη έγκατέλειψε κατόπιν τό βασίλειό της, άπο-
τραθήχτηκε σέ μιά μακρινή πολιτεία της Μικράς Άσίας
και πέρασε τά ύπόλοιπα χρό-
νια της ζωής της σ' άσύτηρη
άπομόνωση, λατρεύοντας πάντο-
τε τή μνήμη του Φαίδιμου, του
άγαπημένου της συζύγου...

ΖΑΝ ΝΤΕ ΝΤΕΜΠΟΡ

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Στη Δημοκρατία του Σαν-Σαλβατώρ υπάρχουν κουκουλίας,
που τό μέγεθος τους είναι όσο και τό κεφάλι ενός μικρού παιδιού.

Στην πόλι Τίνοπα της Νεβάδας, είναι σπάνια τά οικοδομικά
ύλικα. Ένας Γερμανός λοιπόν κάτοικος της Τίνοπα έχτισε τό
σπίτι του...με άδειανές μπουτίλλιες. Τα κατάφερε δέ θαυμάσια.
Τό καλοκαίρι είναι βροσερό τόσο τό σπίτι αυτό και τόν χειμώ-
να θερμότερα.

Οι περισσότεροι άπ' τούς Γιαπωνέζους χωρικούς περπατούν
έπιλοπτοι και δέν ξέρουν τήν γεύσι του ψωμιού, τρώγοντας ά-
ποκλειστικά ρύζι.

Είνα παρατηρημένο, ότι τά χελιδόνια χτίζουν πάντοτε τίς φω-
νιές τους σέ μέρη ύγειονότατα κι' ότι ποτέ δέν πάνε σέ χώρες
πού υπάρχουν μικρόβια χολέρας και πανούκλας.

Σέ πολλές χώρες, τό χάμα τό μεταχειρίζονται...ώς τροφή.
Στην Ισπανία μάλιστα, για να κάνουν μερικά λιγέ εύγε-
υότερα, ρίχνουν μέσα σ' αυτά ένα άργιλλώδες χάμα που τό
λένε «μουκαρρό».

Οι κάτοικοι πάλιν μιάς έπαρχίας του Κουρδισταν,
τρώνε μαζί με τό ψωμί τους ένα είδος άργιλλώδους
γής λιπαράς, που τήν ονομάζουν «πέτρινο τυρί».

Οι κάτοικοι τών έκβολών του Βόλγα άνακα-
τεύουν στό άλεύρι που ζυμώνουν τό ψωμί τους ένα
χάμα που λέγεται «άλεύρι βουήσιου».

Στό Τουρκίον τρώνε για όρεκτικό κάτι γαλέττες
που τίς ζυμώνουν μ' ένα χάμα που περιέχει σίδηρον.
Τό ίδιο και στό Άνινα.

Οι Κινέζοι μεταχειρίζονται άλεύρι άνακατεμένο με
χάμα μαγνησιούχον και ρύζι.

Οι κάτοικοι τέλος της Γουινέας μεταχειρίζονται για
τήν κατασκευή του ψωμιού τους τό περίφημο «να-
χουάκ», που αποτελείται από μεταλλικά χρώματα.

Σέ μερικά νησιά της Ιαπωνίας, ή κουκουβάγια λα-
τρεύεται σάν θεός. Τήν άφίνουν να πετά μέσα στό
σπίτια έλεύθερα και να κουρνιάζη όπου θέλει.

Οι Γιαπωνέζοι ποτέ δέν κοιμούνται με τό κεφάλι
πρός Βορράν, γιατί μόνον οι νεκροί έχουν τό τιμητικό
αυτό δικαίωμα στόν αιώνιο τους ύπνο.

Στην Άλάσκα των Ήνωμένων Πολιτειών είναι σπη-
μιένο ένα άναλαμ ύψους 16 μέτρων. Παριστά έναν έρ-
γάτη μεταλλωρύχου, που κρατάει στό χέρια του μιά
τεράστια άξια. Τό άγαλμα αυτό έτοιχίσε 50.000
δολάρια και τό πρόπλαμά του είναι έργο του Ίτα-
λου γλύπτου Γιωσήφ Μπρέτι.

Στην Νέαν Βρούνσβικ πέθανε πρό τριανταπέντε χρόνων κά-
ποιος Νάου Τάμπι, σέ ηλικία 132 χρόνων. Προς πέτομα τών
άντικατοικών και άντικαπινοτών, ο Τάμπι όσο ζούσε έπινε
έφτα όκάδες διάφορα ποτά τήν ήμέρα και κάτινιζε περισσότε-
ρα από έκατό ταίγαρα!...

Τό μεγαλύτερο ρολόγι του κόσμου ύπάρχει στό Ρούβεναρ
Χάλ της Νέας Υόρκης. Έχει όγκον 5 1/2 κυβικών μέτρων κι' ή
μηχανή του περιεχει 265 τροχούς. Έχει επίσης όχτώ δείκτες:
για τά δευτερόλεπτα, τά πρώτα λεπτά, τίς ώρες, τίς μέρες, τίς
βδομάδες, τούς ήμεις, τά χρόνια και τά δίσεκτα χρόνια.

Πάνω στην πλάκα του είναι ζωγραφισμένες 128 άλληγορικές
μικρές εικόνες.

Ός τώρα δέν έχει κουρδισθή τό ρολόγι αυτό παρά μιά φο-
ρά μόνον, και καθώς ισχυρίζεται ο μηχανικός του τό κατα-
σκεύασε, θα κουρδισθή για δεύτερη φορά...μετά δέκα χιλιάδες
χρόνια.

Ο Γάλλος γιατρός Μέρκελ απέδειξε ότι όλοι οι άνθρωποι,
κατά τήν διάρκειαν της ήμέρας...κοιτάνουν! Όταν ξυπνήσει τό
πρωί ο άνθρωπος είναι ψηλότερος κατά 5 χιλιοστόμετρα άπ' ότι
είνε τό θράδυ.

Ένας Γερμανός χημικός πά-
λι μάς θεσάϊωνει ότι τό ανθρώ-
πινο σώμα αυξάνει καλύτερα
στό φως παρά στό σκοτάδι.

